884/12

Den 30. januar 2012 blev i sag nr. 80.282:

xxxx xxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har en individuel pensionsordning i Danica Pension, klager over, at selskabet ikke efterlever den garanterede forrentning på 5 % af hans opsparing, ligesom han klager over, at selskabet har afvist at tilbageføre den skete nedsættelse af den garanterede ydelse ved overlevelse. Endelig klager han over, at udbetalte overskudsandele fra Statsanstalten for Livsforsikring ikke er blevet indsat på hans depot.

Over for nævnet har klageren i klageskema underskrevet den 24/3 2011 krævet følgende:

"1. Justering af den lovede udbetaling i.ht. afgivet tilbud
2. Tilbageført foretagne nedsættelser af den garanterede ydelse
3. Dokumentation for, at udbetalt overskudsandel fra Statsanstalten kan kanaliseres direkte over til forøgelse af den nedsatte garanterede ydelse, og ikke indsat på mit depot."

Til støtte for sine krav har han i supplerende redegørelse bl.a. anført:

"**Klagepunkt 1 - Rentegaranti**
Jeg har læst såvel en ankenævnsafgørelse (sag 75.706), samt en enkelt dom (U.2007.662Ø), hvor man i begge tilfælde giver henholdsvis Danica og Nordea medhold.

Min situation er markant anderledes end i de to nævnte sager, hvilket jeg har forsøgt at gøre Danica opmærksom på - med pure afvisning til følge på alle områder.

I henhold til de to sager, kan jeg som de omhandlede klagere ikke godtgøre, at jeg med udgangspunkt i forsikringspolicen og forsikringsbestemmelserne kan hævde, at jeg har fået en rentegaranti. Ej heller kan jeg godtgøre, at jeg ved den mundtlige kommunikation med sælgeren har fået samme indtryk.

Som jeg opfatter det, så har man truffet beslutningerne fordi klagerne ikke har kunnet godtgøre, at der var tale om afgivne rentegarantier. Modsat ser jeg heller ingen steder, at man i policer og forsikringsbestemmelser taler eksplicit om begrebet ydelsesgaranti.

Jeg har imidlertid et skriftligt tilbud (bilag 1), hvor der på side 3 står:

'RENTEGARANTI:
En faktisk depotrente i 1987 før/efter realrenteafg. på 17,7/10,0%
*En **garanteret** fast mindsterente på…….. 5,0%"*

Endvidere gentager man på tilbuddets side 5:

*'I øvrigt **garanterer** Statsanstalten en mindsterente i hele perioden på 5%.'*

I den forbindelse får jeg som forbruger i øvrigt intet at vide om hverken G82 eller, at når man skriver 5 % så betyder det reelt en grundlagsrente på 4,5 %. Jeg indgår med andre ord en aftale i godt tro med den overbevisning, at mine penge vil blive forrentet med 5 %. Hvorfor denne forskel. Som jeg har forstået skulle den halve procent dække omkostningerne. Hvis det er tilfældet, så kan man da ikke både 'nøjes' med et renteafkast på 4,5 %, og oveni tage ekstra omkostninger.

Ser man på dommen U 2007.6620, så står det på side 9 (afsnit over pag. 673):
'…….*og at G82 ikke i sig selv indebærer en rentegaranti på de løbende opsparinger herunder opsparet bonus.'*
…
For mig at se, så står mindsterente i modsætning til gennemsnitsrente. Hvis det var gennemsnitsrente, hvorfor så ikke skrive det i stedet for mindsterente.

Desuden skriver man mindsterente i hele perioden. Hvis man havde ment gennemsnitsrente, ville man helt naturligt på dansk skrive 'for' perioden.

Holder man stadig på, at der er tale om gennemsnitsrente, så taler vi om et bevidst forsøg på at give kunden et helt andet indtryk - m.a.o. fører ham bag lyset. Det ville i så fald kunne betegnes som uetisk og sandsynligvis i strid med markedsføringsloven. En adfærd, som jeg aldrig ville mistænke Statsanstalten for at udvise.
…
Klagepunkt 2 - Nedsættelse af det garanterede beløb ved overlevelse
Danica har i de senere år reduceret min garanterede udbetaling med et ikke uanseeligt beløb.

Argumentet har været, at det skyldes den såkaldte opsparingssikring, hvor der skal betales en forsikringspræmie.
…
For mig at se, er der her tale om konteringer, der svarer til, at man i et driftsregnskab ikke ønsker at vise en omkostning, og derfor konterer den direkte på egenkapitalen.
…
Min påstand er derfor:
Da Danica ikke har kunnet/ønsket/villet dokumentere udviklingen i den samlede reelle forsikringspræmie, indikerer det, at man har reduceret min garanterede udbetaling gennem ekstraordinært høje uretsmæssige og udokumenterede forsikringspræmier.

3. Klagepunkt - Overskudsandel fra Statsanstalten.

I brev dateret 15. februar 2001 (bilag …) skriver Danica, at overskudsandelen fra Statsanstalten vil indgå i kontostyrkelsen, og dermed med det nuværende renteniveau ikke blive tilskrevet mit depot.

Jeg kan i sagens natur ikke få adgang til ordlyden i den indgåede aftale i forbindelse med privatiseringen af Statsanstalten, men da man i tilbuddet (bilag 1) på side 5 kan læse '*i Statsanstalten udbetales hele overskuddet til kunderne',* så er det vel nærliggende, at tro, at evt. overskudsandele er kundernes ejendom. Hvis det er tilfældet, så skal beløbet indsættes direkte på depotet, og ikke indgå i Danicas drift, hvad kontostyrkelsen jo reelt er en del af.

Jeg vil derfor bede ankenævnet om at kræve dokumentation fra Danica, hvor man påviser hvorvidt de udbetalte beløb aftalemæssigt var tænkt at skulle indgå direkte i depotet, eller de kan indgå i Danicas almindelige drift til reduktion af nedbringelsen af den garanterede udbetaling."

Selskabet har i brev af 5/5 2011 afvist alle punkter, idet det bl.a. er anført:

"Forsikrede [klager] modtog i december 1987 et tilbud på forsikring fra Statsanstalten for Livsforsikring, hvis forretningsmæssige aktiviteter senere er overtaget af Danica Pension.

Tilbuddet på forsikring er beregnet på baggrund af beregningsgrundlaget G82. G82 var selskabets daværende aktuelle nytegningsgrundlag og var godkendt af Finanstilsynet.

G82 indebærer, at grundlagsrenten er på 5%. I grundlagsrenten er indregnet et omkostnings- og sikkerhedstillæg på 0,5%, hvilket betyder, at der ved beregningen af de garanterede ydelser, der fremgår af tilbuddet, er anvendt en reel opgørelsesrente på 4,5%.

… Formålet med G82 er således at kunne fastlægge de garanterede ydelser ud fra den givne præmie. Den beregningstekniske rente, kaldes også grundlagsrenten, og er således den rente, som ligger til grund for forsikringsydelsen. I G82 er grundlagsrenten 5%, og da der heri er indeholdt et sikkerheds- og omkostningstillæg på 0,5%, er den rentemæssige forudsætning for beregning af ydelser i henhold til G82 på 4,5%.

Det fastholdes, at grundlagsrenten på 4,5% ikke er en garanti for, at forsikredes opsparring forrentes med denne rente hvert år, men at der over hele ordningens løbetid samlet set er en forrentning svarende mindst til grundlagsrenten. Det fastholdes således, at der er knyttet en ydelsesgaranti til forsikredes pensionsordning og ikke en rentegaranti, hvorfor han ikke har krav på en årlig minimums forrentning på 4,5 %.

Kontorenten er den rente, pensionsopsparingen årligt bliver forrentet med, og kontorenten fastsættes normalt for et år ad gangen. Hvis kontorente er højere end grundlagsrenten, dvs. den rente som de garanterede ydelser (ydelsesgarantien) er baseret på, vil merrenten indgå som en del af bonus eller kontostyrkelse på ordningen. Kunderne modtager altså stadig det, de efter aftalen har krav på.

Af forsikredes tilbud, dateret den 21. december 1987, fremgår det på side 3, hvad henholdsvis den forventede og den garanterede udbetaling udgør, hvis udbetaling sker henholdsvis ved alder 60,65 og 67. Ligeledes fremgår det øverst side 3, at det er lagt til grund for beregningen, at der indbetales en årlig præmie, som i 1987 ville udgøre 23.100 kr. efter skat. Det er herefter en forudsætning for de garanterede ydelsers størrelse, at indbetalingerne over hele

forsikringens løbetid samlet set forrentes mindst svarende til grundlagsrenten. I den forbindelse skal det også fremhæves, at tilbuddet netop ikke omtaler en årlig forretning.

Danica Pension har aldrig tilbudt eller indgået aftaler om forsikringer med 'rentegaranti'. Der har altså ikke på noget tidspunkt været selskabets hensigt at indgå en aftale om at yde en årlig minimumsrente, men derimod en ydelsesgaranti, der forudsætter en samlet forrentning i hele løbetiden svarende til grundlagsrenten.

Endvidere modtog forsikrede den 31. januar 2000 et policetillæg, hvoraf det fremgår, at der for pensionsordningen er tale om garanterede udbetalinger - altså en ydelsesgaranti.

Danica Pension skal endvidere henvise til U2007.662Ø, hvoraf det følger, at der ikke kan udledes en rentegaranti af G82 grundlaget. Af dommen fremgår det videre, at G82 var et forsikringsteknisk beregningsgrundlag, der regulerer sammenhængen mellem præmier og ydelser, og at formålet med G82 således var at kunne fastlægge de garanterede ydelser ud fra den givne præmie eller omvendt.

[Klagers] forsikring er som nævnt netop oprettet på beregningsgrundlaget G82. Danica Pension har på intet tidspunkt fraveget eller tilsigtet en fravigelse fra det godkendte nytegningsgrundlag.

Danica Pension skal derfor fastholde, at uanset klagerens fortolkning af det materiale, som han har modtaget fra Statsanstalten for Livsforsikring eller senere fra Danica Pension ændrer det ikke ved, at Danica Pension alene har givet forsikrede en ydelsesgaranti i form af, at der over hele ordningens løbetid samlet set ydes en forrentning svarende mindst til grundlagsrenten.

Danica Pension skal ligeledes henvise til Ankenævnets afgørelse af 14. februar 2011 (77.950) i en lignede sag, hvor nævnet med henvisning til Østre Landsrets dom fandt, at der alene var givet en ydelsesgaranti, og ikke en rentegaranti.

…

2) Garanterede udbetalinger

Den 1. februar 1988 indgik forsikrede en aftale med Statsanstalten for Livsforsikring om opsparingssikring/reservesikring på sin ordning. Det indebærer, at den til enhver tid opsparede saldo vil blive udbetalt ved forsikredes død. En sådan aftale om reservesikring kan påvirke de garanterede ydelser, hvilket også fremgår af forsikredes aftalegrundlag, jf. bilag …. Der er ikke ud over reservesikringen knyttet andre aftalte reguleringer til forsikredes pensionsordning.

Aftalen om reservesikring - der er en forsikringsydelse, som altså indebærer, at forsikringsdækningen ved død løbende bliver reguleret, så den svarer til den opsparede værdi - betyder, at prisen for forsikringsdækningen også stiger i takt med, at opsparingen vokser. Derfor sker der en løbende reduktion af det beløb, forsikrede kan forvente at få udbetalt den 1. december 2014, når der ikke bliver opsparet tilstrækkelig positiv bonus/kontostyrkelse til at dække den forhøjede forsikringsdækning ved død. Der er således ingen sammenhæng mellem selskabets kontorente og reduktionen af klagerens ydelse, som det anføres af klager.

Forsikredes garanterede udbetaling pr. 1. december 2014 blev nedsat pr. 1. januar 2010, hvor den tilbageværende del af tidligere tilskrevet kontostyrkelse (den ugaranterede del) ikke var tilstrækkelig til at dække den forhøjede forsikringsdækning ved død og underskuddet fra reguleringen af bonus/kontostyrkelse for år 2009.

…

3) Overskudsandel

Tildelingen af overskudsandele til kunder fra Statsanstalten for Livsforsikring har sit udspring i Statsanstaltens regler om bonustildeling og sker som følge af den særlige aftale, der i sin tid blev indgået i forbindelse med privatiseringen af Statsanstalten for Livsforsikring. Den afhænger væsentligst af udviklingen i Danica Pensions egenkapital, det er omtalt i Danica Pensions årsregnskaber. Den forventede tildeling af overskudsandele vil derfor indgå i beregningen af bonus/kontostyrkelse. Danica Pension har indhentet en udtalelse fra selskabets eksterne advokatforbindelse, der understøtter det.

Den forventede tildeling til klager udgør omkring 3.500 - 5.000 kr. Beløbet vil blive tilskrevet forsikredes pensionsordning som kontostyrkelse. Da der i forvejen på klagers forsikring er oparbejdet en negativ kontostyrkelse, vil beløbet blot mindske dette underskud, og dermed vil tildelingen ikke påvirke forsikredes forventede udbetaling i år 2014."

Der har efterfølgende været ført en omfattende korrespondance mellem parterne, hvorunder klageren yderligere har klaget over selskabets rådgivning, som han ikke mener er i overensstemmelse med god forsikringsskik. Han henviser i den forbindelse til manglende rådgivning om konsekvenserne ved at lade policen overgå til fripolice pr. 1/2 2000. Selskabet har som reaktion herpå bl.a. henvist til selskabets fremsendelse af pensionsoversigten med policetillæg den 31/1 2000, hvoraf de nærmere enkeltheder om dækning og udbetalinger fremgår. Det fremgår bl.a.:

"**Bonus**
Når der er overskud på rente, risiko eller omkostninger i forhold til, hvad der var forudsat, da prisen på forsikringen blev fastsat, tilskrives overskuddet som bonus. Bonus er ikke garanteret.

Bonus beregnes efter det til enhver tid gældende bonusregulativ, som anmeldes til Finanstilsynet.
…
Tarifmæssige udbetalinger fra Danica Liv
…
Det kan blive nødvendigt at nedsætte udbetalingerne ved pensionering, hvis bonustilskrivning og præmieregulering ikke er tilstrækkelig til at sikre udbetaling af opsparing ved død.

Garanterede udbetalinger
Ved beregning af de garanterede udbetalinger er der indregnet en rente. Indtil den 1. juli 1996 var renten på forsikringen 4,50%. Forhøjelser, bonustilskrivninger og visse ændringer har fra den 1. juli 1996 en rente på 2,50%. For at sikre de garanterede udbetalinger i perioder, hvor forrentningen er mindre end 4,50%, reduceres bonus p.t. med op til 0,50% p.a. af opsparingen på den del af forsikringen, som har garanterede udbetalinger baseret på en rente på 4,50%."

Nævnet udtaler:

Rentegaranti

Nævnet finder at måtte give selskabet medhold i, at den omtvistede rentegaranti/ydelsesgaranti på 4,5 % må forstås således, at grundlagsrenten ikke over ordningens løbetid samlet set kan være mindre end de garanterede 4,5 %.

Garanterede udbetalinger

Klagerens police blev omskrevet til fripolice i 2000, og han indbetalte følgelig ikke længere præmie til ordningen. Af det policetillæg, selskabet fremsendte i forbindelse hermed, fremgår, at det kan blive nødvendigt at nedsætte udbetalingerne, hvis bonustilskrivning og præmieregulering ikke er tilstrækkelig til at sikre udbetaling af opsparing ved død. Nævnet finder på baggrund heraf, at selskabet har været berettiget til at nedsætte det garanterede beløb ved overlevelse. Nævnet finder i øvrigt, at selskabet med fremsendelse af policetillægget har rådgivet tilstrækkeligt om konsekvenserne ved omskrivning til fripolice.

Overskudsandel

Fordeling af selskabets overskud sker efter bestemmelsen fastsat af Finanstilsynet jf. også Højesterets dom af 11. november 2011. Klageren har ikke godtgjort, at det skulle forholde sig anderledes i denne sag.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen

Udskriftens rigtighed bekræftes

Henning Jønsson